

Datum vergadering: : donderdag 1 februari 2018

Corsanr. : BV18.0020

Aanwezig:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Wouter Hoppenbrouwer, Jan Pieter Blonk, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich en Jan van der Laan
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Arnold Oosterlaan, Johan van der Burg, Hans van der Stelt en Gert-Jan van den Bogerd
VVD : Kathy Arends, Alexander Kuipers, Nathalie van Bakel, Eric Kampinga, en Juval Pat El
D66 : Michiel Muis, Ineke den Heijer, Erik Jonker en Ronald van der Stad
CU : Jurjen Dieleman
PvdA : Gerard Bovens en Petra Verhoef
WIJ Lansingerland : Leon Hoek en Petrine van Olst
GroenLinks : Ivana Citterbartová

Voorzitter : Pieter van de Stadt

Griffier : Marijke Walhout

Wethouders : Simon Fortuyn, Albert Abee, Jeroen Heuvelink en Ankie van Tatenhove

Gemeentesecretaris :

Afwezig:

Leefbaar 3B : Georgine Zwinkels
CU : André Nieuwlaat, Kees-Willem Markus
Partij Neeleman : Eddy Neeleman

Beginpunten:

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen van harte welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Zwinkels, de heren Markus en Nieuwlaat en de heer Neeleman. Het raadslid Kees-Willem Markus is vader geworden van een zoon Thijmen (applaus). De burgemeester en de griffier zullen namens de raad op kraamvisite gaan bij de familie Markus.

De voorzitter staat stil bij het overlijden van de heer Krijtenburg, oud-raadslid. Hij was gemeenteraadslid voor de ChristenUnie van 2002 - 2008. Hij begon in Berkel en Rodenrijs; vanaf 2007 voor Lansingerland. Hij was een sociaal bewogen, aimabel en kundig lid van de raad en zeer geliefd. De heer Krijtenburg heeft zich vanuit zijn geloofsovertuiging ingezet voor de gemeenteraad en hiermee voor de samenleving van Lansingerland. De gemeenteraad neemt een moment stilte in acht om hem te herdenken.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

Mocht er sprake zijn van een hoofdelijke stemming, dan is mevrouw Van Olst de primus inter pares.

3. Vragenhalfuurtje voor raadsleden

De heer Hoek wil het hebben over de aansprakelijkheid van de aannemer van het gemeentehuis. Zijn vraag is: is het bekend bij het college, dat bij een faillissement van de hoofdaannemer het in sommige gevallen mogelijk is de onderaannemer aansprakelijk te stellen? De Hoge Raad heeft hier onlangs uitspraak over gedaan. Dit kan bijvoorbeeld als er door de onderaannemer ondeugdelijke materialen zijn gebruikt. In geval van dergelijke evidente tekortkomingen zou de opdrachtgever de onderaannemer succesvol aansprakelijk kunnen stellen. Is dit door het college in het verleden onderzocht? Hij heeft een aantal artikelen bij zich om zijn woorden te ondersteunen, zodat het college zich erin kan verdiepen. Dit is absoluut de moeite waard, zeker gezien de bedragen die gemoeid zijn bij het gemeentehuis. Wethouder Abee had de vraag al vernomen en is al er al mee bezig. Op dit moment kan hij er nog geen antwoord op geven, maar zodra er duidelijkheid is, zal de raad dit medegedeeld worden. Men moet terug in het dossier m.b.t. de gemaakte afspraken. De gemeente stelt normaal allerlei voorwaarden en garanties aan de hoofdopdrachtnemer. Dit moet eerst uitgezocht worden. De heer Hoppenbrouwer vraagt zich af of deze vraag al maanden bekend was. De voorzitter zegt dat dit niet het geval is. De vraag is

gewoon tijdig aangeleverd.

4. Spreekrecht voor niet-raadsleden

Er zijn twee sprekers: de heer Diets over het gemeentelijk beleids- en toetsingskader windenergie, en de heer Bakkenes over de verkeerssituatie scholen bij de bouwplannen Berkel centrum.

De heer Diets heeft zijn tekst uitgereikt aan de raadsleden. Hij spreekt namens belangenvereniging Kruisweg. Al 18 jaar strijdt deze vereniging voor een goede leefomgeving rond Kruisweg. Het windmolenbeleid is in de commissie besproken en ligt vanavond weer voor. De ambitie in het coalitieakkoord luidt: Buurtschap Kruisweg vormt een karakteristiek deel van onze gemeente en dient als zodanig behouden te blijven. In hoeverre wil of kan de raad dit nog waar maken? 15 jaar geleden was Prisma nog het land van boer Van de Eijk. De BVK ging toen al in overleg met de gemeente en het kader voor een bedrijventerrein werd geboren, met de waarborgen, dat het alleen om distributie zou gaan en maximaal 20 meter hoog. In 2012 kwam daar horeca bij. Toen is er ook wat meegemaakt en kwamen MacDonalds en KFC. Vervolgens Hoogvliet. Toen werd de 20 meter grens 30 meter, bij wijze van uitzondering. Afgelopen maanden zijn de elektriciteitsmasten geplaatst, die zijn 60 meter hoog en nu praat men over windmolens tot 200 meter hoog. Dat is een stijgende lijn; misschien houdt het ergens op, tenzij er nog vliegtuigen overheen komen. Dan heeft hij het nog niet over de ambitieuze plannen voor railterminal Kruisweg, waar hij ook af en toe iets over verneemt. En plannen voor een oudhollandse patatboer naast MacDonalds, waardoor er nog meer zwerfvuil komt. Ondertussen probeert Kruisweg al 5 jaar een geluidsscherm te krijgen van maar 4 meter hoog. Dat is niks in verhouding tot de andere hoogten. Maar dit heeft de tekentafel bij de provincie nog niet verlaten. De gemeente vraagt dus nogal wat van Kruisweg. Met particuliere initiatieven is Kruisweg al een eind op weg: aan Kruisweg zijn 13x zoveel elektrische auto's als gemiddeld in Nederland en er zijn veel zonnepanelen. Kruisweg doet mee, maar wil een leefbare omgeving. In het beleidsstuk wordt gekozen voor het absolute minimum; alles is één op één overgenomen van de provincie, terwijl er wel ruimte is in de verordening van de provincie om er van af te wijken. Geldbedragen e.d. zijn overgenomen uit de gedragscode van de windmolenbranche. Omdat er geen bestemmingsplan volgt, worden alle discussie doorgeschoven naar de vergunningaanvraag. Kruisweg had liever vooraf wat meer kaders en meer lef verwacht van het college. Wat er nu ligt, is nogal summier. Wat blijft er over? Twee zaken moeten geregeld worden: het aantal molens en de afstand. Het aantal megawatt wil de gemeente op 12 houden, met het woordje tenminste ervoor. Dat zou ook kunnen inhouden, dat het 24 wordt of nog meer. Die 12 geeft allerm minst zekerheid. Voor de afstand: houdt dezelfde afstand aan, die voor de woonkern Oosterheem in Zoetermeer wordt aangehouden. Waarom voor buurtschap Kruisweg minder? Er ligt een amendement van de PvdA voor gemeentelijke windmolens. Dat draagt daar niet meteen aan bij. De twee amendementen van L3B dragen er wel aan bij. Kruisweg heeft de steun van de raad nodig voor als een aanvraag toch dicht in de achtertuin komt. Dank aan de fracties, die geholpen hebben om het document te ondersteunen. Kruisweg heeft een voorkeurslocatie, namelijk aan de westzijde van het doelgebied. Dat is helemaal de andere kant, wat ook logisch is, want daar staan al 3 grote molens van Zoetermeer. De provincie heeft in haar visie neergelegd, dat die masten mooi op een rijtje moeten staan. Als dat doorgetrokken wordt, komt het langs de randstadrail uit. Daar is plek genoeg, eventueel ook aan de onderkant van de A12. Ze passen dan ook net langs de elektriciteitsmasten. Samengevat: Kruisweg is niet tegen de duurzaamheidsambitie, maar wel tegen verdere verrommeling van het uitzicht.

De heer Bakkenes heeft zijn tekst laten kopiëren voor de raad. Hij is vader van 2 kinderen op basisschool Het Baken, tevens lid van de MR. Het gaat om de school in Berkel en Rodenrijs, vlakbij het centrum. Als hij zijn kinderen naar school brengt, komt hij van alles tegen. Auto's met haast, stilstaande auto's, auto's op zoek naar een parkeerplek, fietsende kinderen, die overal tussendoor laveren, ouders met kinderen achterop de fiets, buggy's, fietskarren, bakfietsen. Best druk. Ook gezellig, maar wel oppassen. Dit is logisch, want 1300 kinderen moeten daar naar de scholen of andere voorzieningen, plus de ouders en kleinere broertjes of zusjes. Het centrum van Berkel wordt verder ontwikkeld. Het zou fijn zijn als er een goede en veilige doorstroom is voor kinderen en hun ouders. Uit alle kanten van het dorp komen ze er aan. De ouders willen dat veiligheid en de doorstroom van het verkeer serieus wordt meegenomen in de plannen, graag op een zorgvuldige, gedetailleerde manier, zodat de kinderen veilig naar school toe kunnen. Straks wordt er gebouwd, maar men moet niet decennialang met een verkeerssituatie zitten, waar men mee te dealen heeft. Van tevoren moet er goed over nagedacht worden, zodat men niet achteraf moet constateren dat het vast loopt. Dagelijks gaat het om 1300 kinderen van basisscholen Het Baken, Johan Friso, De Klipper en PSZ Peuterhonk. De basisscholen beginnen om 8.30 uur, de peuterspeelzaal begint een kwartier later. Ze liggen tussen de Oudelandse laan en de Röntgenstraat pal tegen het centrum aan. Tijdens de bouw is het een komen en gaan van bouwverkeer. Na de bouw is de ruimte, die er nu is weg. Er zijn meer gebruikers van dezelfde ruimte, meer gebouwen in dezelfde ruimte. Vijf dagen per week zal het in de ochtend en in de middag erg druk zijn. De raad is van harte uitgenodigd om een keer mee te komen rond half 9. Het is er druk tussen 8.10 uur en 8.50 uur. Ouders vragen de raad om zorgvuldig onderzoek te laten doen naar de verkeerssituatie bij de 3 scholen en de peuterspeelzaal en de verkeersplannen hierop te baseren, het effect tijdens en na de bouw voor

kinderen, hun ouders, voor fietsers en auto's, bij goed weer en slecht weer. Met slecht weer maken ouders andere keuzes dan bij mooi weer. Graag rekening houden met al deze factoren en het gedrag van kinderen, zodat de kinderen veilig en vlot naar school kunnen. Een veilige omfietsroute is een stap de goede kant op, maar het is de vraag of iedereen de aangegeven route gaat volgen. Verder spreekt hij zijn waardering uit voor de inspanning van diverse betrokkenen. De afgelopen periode is er veel overleg geweest, daar is hij blij mee. Hij stelt het zeer op prijs, dat de gemeenteraad aandacht heeft voor deze zorgen en hij hoopt, dat deze aandacht zich zal vertalen naar concrete plannen.

De heer Meester heeft begrepen, dat er contact geweest is met de gemeente. Heeft inspreker gesproken met de wethouder. De heer Bakkenes heeft zelf niet gesproken met de wethouder. Er is gesproken met mensen van de projectorganisatie en met ambtenaren. De heer Meester vraagt of hij hier niet tevreden over was. De heer Bakkenes is er wel tevreden over, maar hij wil vooral benadrukken, dat het goed in de gaten gehouden moet worden. Het moet op basis van een degelijke analyse. Hij vraagt de raad om er goed zicht op te houden.

5. Vaststelling van de agenda

De heer Van der Laan stelt voor om agendapunt 8a, uitwerking motie Toezicht en Handhaving, als hamerstuk op te voeren. De voorzitter constateert, dat de raad hiermee akkoord gaat, waarmee het agendapunt verplaatst wordt naar de hamerstukken, agendapunt 9h.

Mevrouw Citterbartova heeft een motie vreemd aan de orde over het aansluiten bij de statiegeldalliantie. De voorzitter zegt dat dit agendapunt 8b wordt.

De heer Hoek heeft een motie vreemd aan de orde over de planning m.b.t. de planning realisatie chillplekken. De voorzitter zegt dat dit agendapunt 8c wordt.

Mevrouw Den Heijer heeft een motie vreemd aan de orden over fietsveiligheid van en naar de scholen bij de nieuwbouwplannen Berkel centrum. De voorzitter zegt dat dit agendapunt 8d wordt.

6. Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering

De besluitenlijst van de vorige vergadering wordt conform vastgesteld. Aldus besloten.

7. Lijst ingekomen stukken 1 februari 2018 en overzichten afhandeling toezeggingen en moties

Mevrouw Bouman heeft de toezeggingenlijst doorgenomen, waarbij ze geconstateerd heeft, dat er enige witte vlakken zijn. Zou dit nagekeken kunnen worden op de actualiteit? Er staat vaak Q1 en het is nu al februari; zijn deze zaken nog haalbaar? Laat er nog eens goed naar kijken. De voorzitter zegt, dat de griffier en gemeentesecretaris hierover overleg gestart hebben. Het verzoek is in vruchtbare aarde gevallen.

De voorzitter constateert, dat de lijst van ingekomen stukken is vastgesteld.

Bespreekpunten:

8.a Gemeentelijk Beleids- en Toetskader Windenergie Lansingerland

Er is een amendementen van de PvdA en er zijn twee amendementen van L3B.

Mevrouw Verhoef vindt dat investeren in duurzaamheid maar op één manier kan, namelijk door het ook werkelijk duurzaam te doen. De PvdA vindt, dat dit alleen kan wanneer niet alleen de lasten bij de inwoners terecht komen, maar ook de baten. De opgewekte energie en alle opbrengsten moeten ten goede komen aan de inwoners. De indieners van het amendement zijn groot voorstander van duurzaamheid, waarbij zowel eigenaarschap als alle opbrengsten in natura en financieel voor 100% ten goede komen aan de gemeenschap, waarbij degenen die de grootste lasten dragen, bijvoorbeeld de windmolen voor de deur hebben, ook de hoogste opbrengsten genieten. Alleen zo wordt er samen gebouwd aan een duurzame samenleving, omdat het dan van iedereen is. In het voorstel wat voor ligt, gaat het niet om 100%, maar tussen de 10% en 50%. Het voorstel van het college aan de raad regelt dit niet en de mogelijkheid tot financiële burgerparticipatie moet wat de PvdA betreft beter geregeld worden. De PvdA stelt het volgende amendement voor:

Het besluit het gemeentelijke beleids- en toetskader Windenergie Lansingerland vast stellen, waarbij het volgende kader voor de financiële burgerparticipatie zal worden gehanteerd. Ten eerste: Windmolens worden gerealiseerd door de gemeente (mede op te richten energiecorporatie), waarin inwoners voor 100% participeren als eigenaar. Ten tweede: Een substantieel van een deel van de opgewekte energie wordt gebruikt om gemeentelijke voorzieningen van energie te kunnen voorzien. Ten derde: De inwoners profiteren voor 100% mee van de levering van energie en ook van de financiële opbrengsten. Ten vierde: De opbrengsten worden eerlijk verdeeld onder alle inwoners en/of voor collectieve voorzieningen gebruikt. Het verdeelmodel gaat ervan uit, dat alle inwoners mee profiteren en dat de inwoners met de

grootste overlast de meeste baat krijgen. Tot slot: De gemeente krijgt om dit te bewerkstelligen de rol van medeoprichter, beheerder, mede-eigenaar en financier van de corporatie.

De voorzitter zegt dat het amendement verspreid zal worden.

De heer Blonk wil graag 2 amendementen indienen. Eén over de 12 megawatt en de ander betreffende de afstand tot de woonkern Kruisweg. Het eerste amendement heeft betrekking op de 12 megawatt windenergie in Lansingerland. In alle voorstellen waar de raad bij betrokken was, is gesproken over 12 megawatt. Ook in het nu voorliggende raadsvoorstel is dat het geval. Echter, in het document gemeentelijk Beleids- en toetskader windenergie Lansingerland staat 'ten minste 12 megawatt'. Met deze twee woordjes kan de poort open gezet worden voor meer, misschien wel voor veel meer, windturbines vlakbij de woonkern Kruisweg. Potentiële plekken in het gebied zijn er genoeg. Vandaar het amendement om in het Beleids- en toetskader Windenergie Lansingerland op pagina 1 bij de leidende principes onder de woorden 'ten minste' te schrappen. Het amendement is ondertekend door L3B, CDA, VVD en WIJ. Hij overhandigt het amendement.

Het tweede amendement betreft de afstand tot de woonkern. In het noordelijk deel van Prisma kunnen geen windmolens geplaatst worden, omdat deze dan te dicht bij de Zoetermeerse kern Oosterheem staat. Dat is voor de provincie een reëel uitgangspunt. Zo'n zelfde uitgangspunt moet ook gehanteerd worden betreffende de afstand tot de Bleiswijkse woonkern Kruisweg. De afstand tussen het gebied waar de windturbines geplaatst kunnen worden en de Bleiswijkse woonkern Kruisweg zou minimaal gelijk moeten zijn aan de afstand die gehanteerd wordt t.o.v. de Zoetermeerse woonkern Oosterheem. Dat is ongeveer 650 meter. L3B wil in het nu vast te stellen gemeentelijke beleids- en toetskader Windenergie Lansingerland opnemen: Ten eerste, dat in eerste instantie windturbines geplaatst gaan worden op minimaal 650 meter van de lintbebouwing in de woonkern Kruisweg. Pas daarna kijken naar de strook van 650 meter evenwijdig en naast de woonkern Kruisweg. Ten tweede wil L3B met dit amendement bewerkstelligen, dat als besloten wordt een windturbine te plaatsen binnen die 650 meter vanaf woonkern Kruisweg, er een planologisch besluit door de gemeenteraad wordt genomen, met alle beschikbare zienswijzen, die mogelijk zijn. Dus ook die van de bewoners van Kruisweg. Het amendement is ondertekend door L3B, CDA, VVD, CU en WIJ. Met deze twee amendementen wordt voldaan aan wat de provincie heeft vast gesteld, de 12 megawatt en de mogelijkheid in het gebied omgrensd door de blauwe lijn als potentiële plek voor windmolens aan te merken.

Wat het amendement van de PvdA betreft, zegt de heer Blonk, dat L3B niet wil dat de gemeente risicodragend investeert in energiemaatschappijen, welke bedrijfsvorm deze dan ook hebben. L3B is hier al langere tijd heel consequent in en zal dat blijven. De gemeente in de rol van oprichter, medeoprichter, beheerder, eigenaar, mede-eigenaar en financier van een energiecorporatie, daar is L3B het faliekant mee oneens. L3B zal tegen het amendement stemmen.

Mevrouw Citterbartova biedt haar excuses aan, omdat zij haar amendement niet heeft aangekondigd. Het betreft het percentage van participatie. GL wil die 10%-50% aanpassen. Zij heeft de andere fracties al een tekst voorgelegd en zij zal het toelichten. GL wil het volgende amenderen. Wanneer het een solitaire turbine betreft, wordt de initiatiefnemer gevraagd bovenop de gedragscode nog 10-50% open te stellen voor participatie. Dat wil GL vervangen door: boven de gedragscode nog ten minste 20% van het project open te stellen. Dus niet een marge, maar een minimum wat hoger ligt, zonder maximum. GL zou graag willen, dat de participatie zo groot mogelijk is, maar wil het niet vast zetten, zodat er ruimte voor ander kapitaal niet beperkt wordt. Mevrouw Verhoef vraagt waarom GL niet richting of helemaal naar de 100% wil gaan. Boven de 20% kan ook 100% zijn. Mevrouw Citterbartova zou dat graag willen, maar haar bezwaar tegen het amendement van de PvdA is, dat een voorschrift voor 100% de ruimte voor ander kapitaal onmogelijk maakt. Dat kan in de ogen van GL een probleem zijn bij financiering van de windmolen.

De heer Dieleman moet iets vinden van vier amendementen. De CU zal niet voor het amendement van de PvdA stemmen. Bij het debat over Eneco heeft de CU aangegeven, dat de CU het niet als taak van de gemeente ziet om deel te nemen in een energiebedrijf. Dat is ook de reden om er nu geen voorstander van te zijn. In de commissie Ruimte is ook gesproken over het percentage participatie. Een participatie van 100% is zeer onwaarschijnlijk. Dat komt op bijna geen enkele plek in Nederland voor. Hoe loffelijk het streven van de PvdA ook is, de CU zal het amendement niet steunen. Dan 2 amendementen van L3B, waarvan de CU er één mede heeft ondertekend, namelijk de afstand tot windmolens. Het is logisch om daarbij voor dezelfde afstand te kiezen als in Zoetermeer. En stel, dat er gebouwd gaat worden in dat gebied, dan moet daar met de inwoners van Kruisweg over gesproken worden. Het andere amendement betreft de 12 megawatt. De CU wil eerst het advies van de wethouder aanhoren. Er staat nu 'tenminste 12 mW'. De CU is op zich voorstander van windenergie, maar dat moet altijd goed afgewogen worden met de belangen van de omgeving. De CU heeft nog enige moeite met het amendement. Stel, dat men heel innovatief wordt en dat er meer dan 12mW opgewekt kan worden met dezelfde hoeveelheid of

minder overlast dan nu. Zou dat dan onmogelijk worden gemaakt? Over het amendement van GL wil hij nog even nadenken.

De heer Jonker zal ook reageren op de amendementen. Het amendement van de PvdA: D66 vindt het een wat surrealistisch amendement. 100% participatie en 100% profiteren. Als het over een andere investering zou gaan dan duurzaamheid, zou men zeggen dat dit niet kan. Dan kan het dus ook niet bij een duurzame investering. Het is niet realistisch. Aan percentages zou men kunnen sleutelen, maar het belangrijkste punt voor D66 is de rol van de overheid. Dat is een politiek verschil van mening. D66 is voor een beperkte rol van de overheid. D66 vindt niet, dat de gemeente hier een rol moet spelen. Het oprichten van een coöperatie gaat net te ver, met name omdat er veel enthousiaste initiatieven zijn buiten de overheid. Het is niet nodig. Het amendement van L3B m.b.t. de 12mW: eenzelfde lijn als de CU. Sympathiek, maar waarom beperken op megawatts? D66 wil dan eerder kiezen voor beperken van overlast of hinder. Na de reactie van de wethouder zal D66 een oordeel bepalen. Het amendement m.b.t. de afstand tot de woonkernen. Complimenten voor hoe het proces verlopen is, ook in de afstemming met Kruisweg. Er zijn goede gesprekken gevoerd; iedereen heeft naar elkaars argumenten geluisterd. D66 kan instemmen met het amendement, maar wil nog wel van de wethouder weten hoe hij aankijkt tegen formulering en eventuele juridische haken en ogen in relatie tot de rol van de provincie. Welke risico's zijn er nog in dit proces? Het amendement van GL: dat vindt D66 mooi. Het is een verhoging van de ambitie. D66 wil de reactie van de wethouder hierop weten.

De heer Pat El begint met het amendement m.b.t. de afstand tot de woonkern, waarvan de VVD mede-indiener is. Voor de VVD geldt het gelijkheidsbeginsel: gelijke monniken, gelijke kappen. De afstanden die gelden voor Oosterheem moeten in principe ook gelden voor Kruisweg. Vandaar dat de VVD mede-indiener van het amendement is. Het amendement m.b.t. de 12mW: Windmolens geven naast voordelen als schone energie ook nadelen: slagschaduw, vleesmolens voor vogels en geluidsoverlast. De inwoners van Kruisweg maken zich terecht grote zorgen. De VVD is wel realistisch. De gemeente heeft vanuit de provincie een opgave van 12mW windenergie. Voor deze verantwoordelijkheid wil de VVD niet weg lopen. In de commissie heeft de VVD al aangegeven het niet eens te zijn met toetsingskader. Waaraan moet een aanvraag voor een windmolen in Lansingerland voldoen om te worden toegekend? In dit document staat een minimum van 12mW. Dat betekent, dat iedere aanvraag voor windmolens, die aan de voorwaarden voldoet, ruimte moet krijgen. Dat is voor de VVD een ongewenste situatie. Voor de VVD ligt de grens bij 12mW. De VVD wil namelijk dat Lansingerland zelf kan beslissen hoe het duurzame energie opwekt of verkrijgt en niet dat dit door een open-einde regeling voor windenergie voor Lansingerland bepaald gaat worden. Aardwarmte en zonne-energie zijn goede alternatieven. Met een duidelijke grens aan de hoeveelheid windenergie krijgt de gemeente de controle weer in eigen handen voor het kiezen van duurzame energievormen. Goed voor het milieu en de leefomgeving en goed voor de inwoners van Lansingerland. Het amendement van de PvdA: De VVD steunt deze niet. De gemeente, die met gemeenschapsgeld en alle risico's van dien toch weer energiebedrijf gaat spelen, daar is de VVD zeker niet voor. Het amendement van GL: Dit komt sympathiek over bij de VVD, maar ook de VVD wacht de reactie van de wethouder af.

De heer Van den Bogerd zegt, dat één van de leidende principes in het beleidskader is: direct omwonenden moeten altijd mee kunnen profiteren van een windproject. Het CDA is het daarmee eens. Een lagere energierekening voor de bewoners, mede aandeelhouder worden of een jaarlijkse investering in de lokale gemeenschap, daar is het CDA voor. Dichtbij de burger. Zoals het amendement van de PvdA voorstelt, om inwoners 100% te laten participeren, vindt het CDA niet reëel en daarom zal het CDA dit niet steunen. Mevrouw Verhoef vraagt of daarmee niet de kracht van inwoners wordt onderschat. Waarom zouden inwoners wel iedere maand hun energierekening kunnen betalen, maar niet zelf kunnen investeren met eventueel een lening vanuit de gemeente in duurzame energie, waarbij ze ook de lusten krijgen? De heer Van den Bogerd onderschat dit niet. Het CDA vindt wat nu in het voorstel staat voldoende. Het amendement van L3B heeft het CDA mede ingediend. De inwoners van Kruisweg moeten minimaal hetzelfde behandeld worden als de bewoners van de woonkern Oosterheem in Zoetermeer. Dit is dus een goede aanvulling. Het weg laten van de tekst 'ten minste' in het amendement van L3B en vervangen door 'wij gaan voor 12mW windenergie' is wat het CDA betreft goed. Het CDA steunt dit amendement ook. Duurzame energie kan ook op een andere manier opgewekt worden. Op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel. Vanuit de samenleving zelf via gedrag, houding en acceptatie moet de energietransitie bewerkstelligd worden i.p.v. die van bovenaf de samenleving op te leggen. Door de uitvoering en verantwoordelijkheden in de samenleving terug te leggen, kan er draagvlak gevonden worden. Het CDA hoort van de wethouder of er nog juridische problemen zijn v.w.b. de tekst.

De heer Hoek bedankt de bewoners van Kruisweg, die goed voor hun belangen opkomen. L3B heeft de twee amendementen goed verwoord. WIJ is medeondertekenaar. Het is goed uitgelegd. Met de aanvullingen van de VVD heeft WIJ er niets aan toe te voegen. Het amendement van de PvdA: hier heeft WIJ wat meer moeite mee. De mensen met de meeste overlast zouden de grootste opbrengst genereren. Dat is bijzonder lastig en moeilijk uitvoerbaar. De PvdA stelt financiële burgerparticipatie synoniem met

'de gemeente gaat investeren'. Het is geweldig als bewoners gaan meedelen in de opbrengst, maar dan houdt de PvdA gemakshalve geen rekening met het feit, dat er ook verliezen kunnen zijn. De gemeente is nu bezig met de verkoop van Eneco, omdat energielevering geen corebusiness is van de gemeente. En dan zou de gemeente wel gaan deelnemen aan een coöperatie. Dat is bijzonder tegenstrijdig. WIJ zal dit amendement derhalve niet steunen. WIJ vindt het amendement van GL zeer sympathiek. Hoogstwaarschijnlijk zal WIJ dat wel steunen. De gemeente zal niet investeren, maar het gaat om bedrijven en particulieren die er heil in zien. Dat spreekt WIJ aan.

Wethouder Heuvelink ziet dat de vergroening van Kruisweg aardig op gang is gekomen. Hij beperkt zich tot de vier amendementen. Het amendement van de PvdA: de telling is helder, de raad is het er niet mee eens. Dat komt ook overeen met het oordeel van het college. Feitelijk wordt gevraagd om een gemeentelijk windmolenbedrijf te starten, waarbij afhankelijk van wat er inkomt, de burgers mede investeerders zijn. De wethouder begrijpt het verdeelmodel niet. Het lijkt hem erg onpraktisch, omdat de mogelijkheden om te investeren in een windmolen vooral van de bedrijven zullen zijn. Bedrijven besluiten zelf of ze een windmolen willen hebben om hun bedrijfsvoering te vergroenen. De plekken voor solitaire windmolens zijn echt heel beperkt. Het is onpraktisch, dus het college raadt het af. Het amendement van L3B over de afstand tot Kruisweg: er is een heel ingewikkelde uitleg m.b.t. waarom de provincie een andere maat hanteert voor Kruisweg dan bij Zoetermeer. Dat heeft met de MER te maken. Misschien moet daar niet meer over gesproken worden. De wethouder heeft de discussies in de fracties gehoord en hij heeft zijn best gedaan zodat er een amendement ligt waarmee alle partijen uit de voeten kunnen. Als er een gebied vanaf gehaald wordt, dan zou de gemeente in problemen komen met de provincie, want daarmee wordt het provinciale zoekgebied verkleind. Die bevoegdheid heeft de gemeente niet. De wethouder zou hierop aangesproken worden. Allerlei andere dingen die beschermd worden, zoals vergunningverlening, komen dan in gevaar. Dat zou een slechtere positie zijn voor Kruisweg, want dan moet Kruisweg de belangen verdedigen bij de provincie en niet hier in deze zaal. De wethouder kan uit de voeten met de formulering van het amendement. Het geeft aan: zoek eerst die 12mW in een ander gebied. Als dat niet lukt, kan de discussie gevoerd worden of het dichterbij kan, maar dan wel door de raad zelf, waardoor de positie van Kruisweg heel stevig wordt. De wethouder vindt het een prima oplossing voor dit dilemma. Het college ondersteunt het.

Dan de discussie over de 12mW. In het oorspronkelijke convenant van de stadsregio Rotterdam heeft Lansingerland haar handtekening gezet voor 12mW en niet meer, maar ook niet minder. Aan de andere kant is het de vraag of ook echt met die maat gemeten moet worden. Wat maatgevend zou kunnen zijn is de vraag wat de impact is van de windmolen op de omgeving. Of het dan om 12 of 15 mW gaat, maar de impact is hetzelfde, zou niet uit moeten maken. De begrenzing bij 12mW begrenst ook innovatie. Als er windmolens zijn, die meer megawatt kunnen produceren, maar wel dezelfde performance hebben, wordt daar nee tegen gezegd. De wethouder heeft afspraken met de provincie gemaakt, maar komt niet in problemen met de provincie als het amendement wordt aangenomen. Het is uitvoerbaar en het is aan de raad om hier een oordeel over te vellen. Het amendement van GL: de oorspronkelijke gedachte was, dat bij die solitaire windmolenlocaties er wel degelijk een bepaalde vorm van burgerparticipatie zou zijn, bij voorkeur via een burgercoöperatie. De wethouder had niet de behoefte om dit dicht te regelen, vandaar dat hij een marge had genomen. Zonder kan niet, dus minstens 10%. En er moet ruimte zijn voor ander kapitaal, dus 50%. De wethouder zit niet vast aan de percentages. Als de raad een ondergrens wil van 20% en de bovengrens open, dan kan de wethouder daar prima mee leven.

De heer Diets moet lachen om de woorden innovatie. Dan had men niet moeten kiezen voor windmolens, maar voor duurzame energie 12mW. Hoogvliet heeft zonnepanelen op het dak liggen, wat gelijk is aan één windmolen. Alles bij elkaar opgeteld liggen er wellicht 20 windmolens op Prisma. Wees voorzichtig met de term innovatie. Fijn, dat het mogelijk is m.b.t. die 650 meter. Het is daarmee niet definitief dicht geregeld, dus wellicht staat Kruisweg hier bij de nieuwe raad weer en misschien een nieuwe wethouder. De burgemeester zorgt voor de continuïteit. Hulp is dan nog steeds nodig. Kruisweg had vandaag 20 groene t-shirts bij zich. Dit bleek te weinig, volgende keer meer shirts. Wat het amendement van de PvdA betreft: als 100% participatie van burgers niet gehaald wordt, is dat prima, want dan komen er geen windmolens. Overlast kan niet afgekocht worden, ook al krijgt men € 10.000 per jaar. Een windturbine blijft storen. Over het amendement van GL heeft hij verder geen opmerkingen.

De heer Blonk vraagt om een schorsing. De voorzitter schorst de vergadering voor 3 minuten.

Mevrouw Verhoef wil eerst samen vatten wat zij heeft gehoord. Het valt haar op, dat de meeste fracties haar amendement hebben opgevat als ware het een 100% investering door de gemeente. Dat is juist niet de bedoeling. Het geld moet uit de samenleving komen, van de inwoners zelf of kleine, lokale bedrijven. De heer Dieleman vraagt hoe dit strookt met de laatste bullet, waarin staat dat de gemeente financier is van de corporatie. Mevrouw Verhoef zegt, dat hier staat dat de gemeente mede financier kan zijn. Dat kan ook betekenen dat ze een goedkope lening verstrekt of dat ze borg staat. Het waait hier nogal, dus het is een vrij laag risico. De heer Dieleman leest het woord mede twee maal als het om oprichter en

eigenaar gaat. Financier wordt er als hard genoemd. Mevrouw Verhoef denkt aan een goedkope lening of door borg te staan. Het moet gaan om een gedeelde corporatie van inwoners en lokale bedrijven. Het risico is laag als het gaat om windenergie. De PvdA heeft er het volste begrip voor, dat inwoners van Kruisweg een bepaalde afstand willen houden tot de windmolens. Ook de grens van 12mW begrijpt de PvdA. De PvdA kan het raadsvoorstel niet steunen en kan dus ook de amendementen van de andere partijen niet steunen. De PvdA vindt dat duurzame energie toegankelijk moet zijn voor alle inwoners, ook inwoners met een kleine beurs. Anders wordt duurzaamheid een elitaire aangelegenheid.

De heer Blonk heeft van de week veel steun gehad van de wethouder en zijn ambtenaar bij het opstellen van het amendement m.b.t. de afstand tot de woonkern. Dit moest goed geformuleerd worden. Dank daarvoor. L3B zal het amendement van GL steunen.

Mevrouw Citterbartova is de wethouder dankbaar voor de uitleg van de wethouder, dat haar amendement uitvoerbaar is. Zij hoopt, dat het de partijen die nog twijfelden over de streep zal trekken. GL zal het amendement m.b.t. de afstand steunen, omdat het nu anders verwoord is dan de eerste versie, waar ze op tegen was. Het amendement m.b.t. de 12mW zal zij niet steunen, omdat hiermee de ruimte voor innovatie begrensd wordt.

De heer Dieleman zal het amendement van GL steunen. Het is prima om een wat ambitieuzere doelstelling neer te leggen, daar hoeft geen maximum aan te zitten. Het amendement m.b.t. de 12mW zal de CU niet steunen. Hij snapt de bedoeling van het amendement, namelijk meer overlast te voorkomen, maar het is echt beter om te sturen op overlast, waar mechanismen voor zijn, dan op energieopbrengst. Het zou heel goed kunnen dat in de toekomst meer energie behaald zou kunnen worden met minder overlast.

De heer Jonker zal het amendement m.b.t. de 12mW niet steunen, vanwege de reeds genoemde argumenten m.b.t. innovatie. Het gaat om de impact en niet om de turbine zelf. D66 zal het amendement m.b.t. de afstand wel steunen. Het amendement van GL ondersteunt D66 van harte.

De heer Pat El is blij dat de wethouder positief advies geeft m.b.t. het amendement afstanden t.o.v. de woningen en ook over het weglaten van de woorden ten minste bij de 12mW. Volgens de VVD sluit het één het ander niet uit. Ook sturen op andere zaken als geluidsoverlast en zicht. Het is altijd goed om als raad grenzen te stellen. De VVD vindt dat de grens bij 12mW moet liggen. Bij het voorstel van de PvdA zat geen financiële bijsluiter, maar het principe dat de overheid financieel risicodragend wordt, daar is de VVD op tegen. Dat heeft niets met elitair te maken, maar juist zorgvuldig omgaan met belastinggeld. Belastinggeld is voor alle inwoners. De VVD kan het amendement van GL steunen.

De heer Van den Bogerd had nog niets gezegd over het amendement van GL. Het CDA zal dit steunen.

De heer Hoek had wellicht nog wat twijfel, waar het het amendement van GL betrof. Maar inmiddels kan hij GL gerust stellen: WIJ zal het amendement volmondig steunen. Tevens wil hij de bewoners van Kruisweg bedanken voor de toezegging, dat ze de gemeente zullen blijven bestoken op dit dossier.

De voorzitter brengt de amendementen ter stemming. Eerst het amendement van de PvdA, nummer **2018-01**. Bij handopsteking wordt duidelijk dat de PvdA voor stemt, de overige fracties tegen. Het amendement is derhalve verworpen.

De voorzitter brengt het amendement van L3B inzake de 12mW in stemming, nummer **2018-02**. Bij handopsteking wordt duidelijk dat de fracties van L3B, CDA, Wij Lansingerland en VVD voor het amendement stemmen. Daarmee is het amendement aangenomen.

De voorzitter brengt het amendement van L3B inzake de afstanden, nummer **2018-03**, in stemming. Bij handopsteking wordt duidelijk dat alleen de fractie van de PvdA tegen het amendement stemt. Daarmee is het amendement aangenomen.

De voorzitter brengt het amendement van GL inzake percentage participatie, nummer **2018-04**, in stemming. Bij handopsteking wordt duidelijk dat alleen de fractie van de PvdA tegen het amendement stemt. Daarmee is het amendement aangenomen.

De voorzitter brengt het voorstel ter stemming. Hij constateert, dat alleen de PvdA tegen stemt. De overige fracties gaan akkoord gaat met het voorstel.

De voorzitter schorst de vergadering voor 2 minuten om de bewoners van Kruisweg de gelegenheid te geven de raadszaal te verlaten.

8.b Motie vreemd aan de orde M2018-001 (GL): statiegeldalliantie

Mevrouw Citterbartova dient deze motie samen in met CU, D66, WIJ Lansingerland en Leefbaar 3B. De statiegeld-alliantie is eind vorig jaar opgericht met als doel bij te dragen aan de discussie over het voortbestaan van het statiegeldsysteem. Het is een verzameling van consumenten, milieuorganisaties, vakbonden, bedrijven, burgerinitiatieven en gemeenten, die de regering van Nederland en België oproepen om statiegeld in te voeren op alle petflessen en op blikjes. De aantallen en de verscheidenheid van de alliantiepartners maken zichtbaar dat er een breed maatschappelijk draagvlak bestaat voor de uitbreiding van het statiegeld. Statiegeld beweegt mensen ertoe om hun lege blikjes en flesjes terug in te leveren. De effecten daarvan zijn bekend en spreken voor zich. Er is minder zwerfafval, uit onderzoek blijkt dat het tot 80% zwerfafval kan schelen. Er is minder dierenleed, dieren worden namelijk ziek als ze stukjes plastic naar binnen krijgen. Plastic afval belandt door wind en water in zee als plastic soup. Er zijn minder opruimkosten voor lokale overheden. De totale kosten in Nederland voor zwerfvuil is jaarlijks € 250mln. Dat kan uitgespaard worden. Het leidt tot een betere recycling van bruikbare materialen en draagt zo bij aan de realisatie van circulaire economie. Door efficiënter gebruik van materialen wordt ook minder CO2 uitgestoten en minder afval verbrand. De Tweede Kamer neemt op 15 maart a.s. een beslissing over het statiegeldsysteem en het is dus nu het moment om als gemeente ook aan te sluiten bij dit duidelijke signaal. Ze leest het dictum voor:

M2018-001

Wij verzoeken het college om de gemeente direct aan te laten melden als partner in de statiegeld-alliantie.

De heer Blonk meldt, dat L3B deze motie mede heeft ondertekend. Waarom? Het is algemeen bekend dat de hoeveelheid zwerfafval met zo'n 80% vermindert als er statiegeld komt op petflessen en drankblikjes. L3B realiseert zich heel goed, dat invoeren van statiegeld voor met name de supermarkten veel extra inspanning vraagt. Maar als de afweging gemaakt wordt meer inspanning voor supermarkten en producenten tegenover het aanzienlijk verminderen van zwerfafval is voor L3B het aanzienlijk minder zwerfafval op straat groter. Als statiegeld wordt geheven, komt er meer scheiding van afval bij de bron. Als het op straat ligt, is het lastiger om te scheiden. Dus: aansluiten bij de statiegeld-alliantie in de verwachting dat binnen niet al te lange tijd in Nederland statiegeld op petflessen en drankblikjes zal worden ingevoerd; dat zou L3B heel erg fijn vinden.

De heer Dieleman zegt dat ook de CU mede indiener van de motie is. Zonder een lang verhaal te houden, sluit hij zich aan bij de woorden van mevrouw Citterbartova.

Mevrouw Verhoef kan de motie ook steunen. De vorige fracties hebben een duidelijke uitleg gegeven.

Mevrouw Den Heijer zegt dat D66 mede indiener is van de motie. Men kan alleen maar voor deze motie zijn.

De eerste gedachte van de heer Pat El was: de verkiezingen komen eraan. Dat klinkt als een hard oordeel. Volgens de VVD draagt deze motie weinig bij aan het verminderen van de zwerfafvalproblematiek in het algemeen. In de motie staat dat er statiegeld moet komen op PET. Op veel PET zit al statiegeld, maar wellicht worden kleine PET flessen bedoeld. Misschien moeten de opstellers daarover duidelijkheid geven. Helpt deze motie echt bij het reduceren van zwerfafval? Blikjes, PET flesjes maken volgens de rijksoverheid 7 tot 10% van het zwerfafval uit. Dit zijn officiële cijfers. Dus ruim 90% van zwerfafval is geen PET of blik. Dat is kauwgom, plastic patatbakjes, boodschappentasjes. Wordt daar dan ook statiegeld op geheven? Met alleen PET flesjes reduceert het zwerfafval met maximaal 10%. Wordt van ondernemers en consumenten gevraagd om een heel statiegeldsysteem op te tuigen voor maximaal 10% van het zwerfafval? Mevrouw Den Heijer heeft andere cijfers. Volgens haar gaat het om meer dan 40%. De heer Pat El zegt dat zijn cijfers na te zoeken zijn bij tellingen, die jaarlijks gehouden worden door de rijksoverheid. De effectiviteit van statiegeld op PET: De motie stelt, dat een statiegeldsysteem het zwerfafval met 80% reduceert. De NOS website staat niet bekend als een medium wat zeer rechts is of onzijdig voor GL of linkse opvattingen, maar daar staat dat deze stelling totale fictie is. Hij klopt dus niet. In het meest gunstige geval gaat het om 40% van 10%. De heer Dieleman heeft gezien, dat 40% van het zwerfafval bestaat uit PET flesjes en blikjes. In landen waar statiegeld plaats vindt, wordt 90% van de PET flessen en blikjes gerecycled. Daar kan de VVD toch bijna niet tegen zijn? De heer Pat El gaf cijfers van de rijksoverheid. Veel cijfers komen uit staten, zoals de VS, waar helemaal geen sprake van afvalscheiding is. In Lansingerland wordt afval al gescheiden. Als dat niet het geval is, krijgt men andere cijfers. Zwerfafval, de plastic soup in de oceaan, dat zijn voor de VVD weldegelijk serieuze zaken. De VVD is verheugd, dat grote bedrijven deze week hebben aangegeven om de komende jaren hier hard aan te gaan werken, met bijvoorbeeld biologisch afbreekbaar plastic. De VVD vindt het geen goede motie. Het is niet goed onderbouwd. Nut en noodzaak zijn de VVD onduidelijk. De VVD vindt, dat dit onderwerp landelijk opgelost moet worden. Het is niet meer dan een verkiezingspamflet met het oog op de komende verkiezingen. Vanzelfsprekend zal de VVD de motie niet steunen. De heer Blonk wil de heer Pat El

uitnodigen om op een zaterdagochtend zwerfafval te gaan prikken. Zijn eigen ervaring is dat het voornamelijk om blikjes en PET flesjes gaat. Als de heer Pat El deze uitnodiging aanvaardt, kunnen ze dit samen doen op korte termijn. De heer Pat El wil zeker een keer met de heer Blonk op stap; hij neemt de uitnodiging aan.

De heer Ruitenber zal deze motie steunen. Het is een signaal om na te gaan hoe dit goed geregeld kan worden. Het is ingewikkelder dan zoals bij de grote 1,5 liter flessen, want het aantal verkooppunten van blikjes en flesjes is een veelvoud van alleen de supermarkten. Met alleen inleverpunten bij supermarkten redt men het niet. Denk aan scholen. Na een pauze liggen er 400 blikjes, die gaan ze echt niet vies in hun tas stoppen om mee naar huis te nemen. Het zal echt ingewikkeld zijn. Maar een blikje wat op straat komt te liggen, is over 100 jaar nog steeds niet volledig afgebroken. Het is belangrijk dat er stappen gezet worden, zodat er minder afval op straat komt. Het CDA zal de motie daarom steunen.

De heer Hoek zal de motie ook steunen. WIJ zou graag willen, dat Lansingerland in het rijtje staat met alle gemeenten, grote bedrijven en instellingen bij de statiegeld-alliantie. Het is een prima initiatief en het is een mooie boost voor het Hoek-familiespel. Dit zal hij uitleggen. De meiden brengen de lege flessen naar de supermarkt, de bonnen mogen ze dan houden. Dat stoppen ze in een potje, vervolgens als iemand jarig is kunnen ze elkaar een cadeautje geven van de bonnetjes, zonder dat het ze zakgeld kost. Zij zullen ook blij zijn. En voor de heer Blonk: in Brussel schijnt het ook heel erg te zijn, die flesjes. De heer Blonk zegt dat de heer ook mee mag met hem en de heer Pat El om te prikken.

Wethouder Fortuyn bevestigt, dat het in Brussel ook erg is. De alliantie trekt samen op met België, dus de brug naar Brussel begrijpt hij wel. Het college wil de motie graag steunen. Het is één van de middelen, met name in de buitenruimten, om te stimuleren dat zwerfafval terug gedrongen wordt. In Duitsland is het al jaren gemeengoed. Daar is het ook geaccepteerd, iedereen gaat er op een goede wijze mee om. Het is een goede manier om bewustwording te kweken. Het is niet alleen opruimen en geld terug krijgen, maar ook bewustwording. Het wordt aan kinderen geleerd, het is een gedragsmiddel. Als dit er toe gaat bijdragen, is de wethouder daar blij mee. Bij de oceanrace vaart een boot mee, die aandacht vraagt voor de plastic soup in de oceanen. De heer Pat El zegt dat kinderen ook geleerd kan worden om troep niet in de publieke ruimte te gooien. Daar is toch geen ingewikkeld retoursysteem voor nodig? Wethouder Fortuyn zegt dat het net als met fietsen is. Een omrijdroute is veilig, maar mensen kiezen toch de kortste route of men rijdt tegen de richting in. Het is goed om op deze wijze een stuk educatie en bewustwording bij te brengen. Het college steunt de motie. De heer Pat El zegt dat statiegeld landelijk geregeld moet worden. Heeft de wethouder het idee, dat als hij het lokaal gaat regelen, dat hij dan bijdraagt aan het opvoeden van kinderen? De VVD ziet dat niet in de cijfers terug. Wethouder Fortuyn noemt dat bijvangst. Het hoofddoel is het verminderen van zwerfafval in de buitenruimten. Als educatie een bijvangst is, is het een prima middel.

Tweede termijn

Mevrouw Citterbartova wil de kritiek van de VVD adresseren. Ze is blij met de steun van de andere fracties. De heer Pat El vraagt zich af wat nut en noodzaak is van de motie. Dat is: het aansluiten bij de alliantie. Het gaat niet over nut en noodzaak van een statiegeldsysteem, maar aansluiting bij alliantie. Daarmee wordt een signaal afgegeven; zo ziet de overheid hoe Lansingerland erover denkt. De heer Pat El verweet GL dat het naar voren wordt gebracht vanwege de verkiezingsstrijd. Wellicht heeft hij dan een zin gemist. Ze gaf aan, dat het parlement zich over deze problematiek binnenkort buigt, namelijk 15 maart. Het is nu het moment om met zoveel mogelijk instanties aan te sluiten bij de statiegeld-alliantie. Het is niet zinvol om hier te discussiëren over cijfers. Ze heeft zelf andere cijfers dan de heer Pat El.

De heer Pat El zegt dat de alliantie een signaal wil afgeven. Deze alliantie heet statiegeld alliantie, waarmee duidelijk is waar het voor staat, namelijk statiegeld heffen op PET en blikjes. Over de cijfers worden ze het niet eens, maar zijn eigen bron is de rijksoverheid zelf. Jammer, dat deze discussie niet in de commissie is geweest. De VVD zou het college willen vragen om in gesprek te gaan met ondernemers m.b.t. de consequenties van een statiegeldcircuit. Het moet ook uitvoerbaar zijn. Betrek ondernemers in het verhaal.

De heer Ruitenber wil nog reageren op wat er gezegd is over het opvoeden van kinderen. Hij wil Pat El in herinnering brengen, dat bij acties rond kerstbomen kinderen de hele wijk doorsjouwen met kerstbomen. Dit werkt fantastisch. Er ligt geen kerstboom meer op straat. Dit is een bewijs dat dit soort dingen wel degelijk werken. De heer Pat El wijst erop, dat bij statiegeld mensen eerst geld moeten betalen. Alle activiteiten en kosten die gemaakt moeten worden t.o.v. wat het opbrengt, daarvan vraagt de VVD zich af of dit een nuttige manier is. De VVD zegt nee.

De voorzitter brengt motie **M2018-001** inzake de statiegeld-alliantie in stemming. Bij handopsteking wordt duidelijk, dat behalve de fractie van de VVD alle overige fracties voor stemmen. Hiermee is het voorstel aangenomen.

8.c Motie vreemd aan de orde M2018-002 (WIJ): chillplekken

De heer Hoek wilde eerst de reactie van de wethouder afwachten, voordat hij besloot met een motie te komen. Dinsdag is er een waanzinnig, leuk en leerzaam jongerendebat geweest, waarbij WIJ op een goede manier is bijgepraat door jongeren. Met name de chillplekken was een item wat er met kop en schouders boven uit stak. De jongeren die hij gesproken heeft, zijn niet de jongeren van de overlast. Een goed geoutilleerde chillplek zou helpen. Vandaar dat WIJ een motie indient. Hij leest hem helemaal voor:

M2018-002

Naar aanleiding van het feit dat er in het rapport " Pubers in de spotlight" een planning is gepresenteerd waarin staat dat de voorbereidingen voor het inrichten van chill plekken in juni 2018 is afgerond en dat dan de realisatie nog moet plaatsvinden, vrezende WIJ dat onze jongeren deze zomer geen gebruik kunnen maken van de nieuw ingerichte chillplekken. Gezien het feit dat WIJ Lansingerland vorig jaar (15 juni 2017) reeds een motie heeft ingediend met als strekking een pilot te draaien in de zomer van 2017 met een door jongeren ingerichte chillplek om zodoende ervaring op te doen. Dat deze motie juist bedoeld was om voor de zomer van 2018 nieuwe chillplekken ingericht te hebben. Dat deze motie het niet gehaald heeft omdat dit item in het onderzoek van Stichting Alexander meegenomen zou worden. Dat de uitkomsten van Stichting Alexander reeds begin december bekend waren. Dat er nu in de planning staat dat de voorbereidingen tot en met juni duren. Dat realisatie waarschijnlijk pas na de zomer plaatsvindt. Overwegende: Dat jongeren een plek moeten hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Dat in het rapport "pubers in de spotlight" duidelijk wordt aangegeven dat goed ingerichte chill plekken door jongeren als zeer belangrijk worden ervaren. Dat we een verkeerd signaal afgeven richting jongeren wanneer er weer een seizoen verloren gaat. Het rapport van Stichting Alexander reeds begin december gereed was. Er dus onnodig belangrijke tijd verloren is gegaan om de voorbereidingen te starten. Jongeren duidelijke ideeën hebben over hoe een chillplek er uit moet zien. Een goed ingerichte chillplek meehelpt de (mogelijke) overlast terug te dringen. De wethouder wil een inspanning wil plegen om de chillplek in het Annie Mg Schmidt park aan te pakken. Dit ook de plek is waar nauwelijks overlast door de buurt wordt ervaren. Het dus belangrijker is dat juist de overige plekken worden aangepakt. Verzoekt het college: De planning dusdanig te herzien en te intensiveren dat begin juni de chill plekken in gebruik genomen kunnen worden en dat wij als een betrouwbare partner overkomen richting onze jongeren.

De heer Kuipers kan een eind meegaan in de ergernis van de heer Hoek over het gebrek aan voortvarendheid, waarmee de chillplekken worden aangepakt. Het is alleen de vraag wat het met omwonenden doet. Men moet geen dingen in versnelling zetten, waar met omwonenden ook nog gesproken moet worden over die plekken. De heer Hoek denkt dat als er vanavond besloten wordt om een uiterste inspanning te leveren om eind juni klaar te zijn, dan moet het mogelijk zijn om bewoners tussen nu en 6 weken te spreken. De heer Kuipers denkt dat dit mogelijk zou kunnen, maar het is de vraag wat het gesprek oplevert. Het zou kunnen dat in overleg met inwoners wordt bepaald om het 20 meter verderop te doen of in een andere straat. Het is geen garantie tot succes. Hij zou graag van de wethouder willen weten of hij ook ziet, dat zulke gesprekken met de buurt op korte termijn kunnen plaats vinden. De VVD vindt jongeren net zo waardevol als de bewoners die er omheen wonen. Als dat in goede harmonie kan en met snelheid, dan kan de VVD het steunen.

Mevrouw Bouman vindt de motie sympathiek, maar wil van de wethouder nog het e.e.a. weten. De wethouder heeft geschreven, dat hij een half jaar nodig heeft om zicht te krijgen op welke plek zich leent voor een chillplek. Een chillplek kan een bankje zijn met een overkapping, maar ook wifi. Misschien is dan meer dan 6 weken nodig. In het rapport Pubers in de spotlight staat op blz.18 dat er een inventarisatie is geweest van ontmoetingsplekken in het kader van de subsidieregeling, de beoogde samenspraak met omwonenden is een goed startpunt voor het uitvoeren van chillplekken. Omwonenden moeten zeker gehoord worden, maar misschien nog wel meer, zoals politie, BOA's, jeugdwerkers. Dat moet absoluut gebeuren. Wat voor chillplekken wil men? Een bankje? Of in relatie met wifi? Dan is er wellicht meer tijd nodig. Een half jaar is wel erg lang, als het eerder kan, graag. Omwonenden, politie, BOA's, jeugdwerkers moeten gehoord worden. Kan er dan toch versnelling komen?

De heer Meester begrijpt uit de motie, dat het niet over de inhoud gaat, maar over de planning. Hij heeft slechte ervaringen met situaties, waarbij zonder inspraak van de projectleider van hogerhand plannings gewijzigd worden. Hoe kijkt de wethouder hier tegen aan? Het heeft geen enkele zin om dingen te doen met onhaalbare plannings. De heer Hoek verwijst voor de inhoud naar het rapport Pubers in de spotlight. Het rapport is hier bijzonder duidelijk over.

De heer Dieleman dacht vorig jaar, toen hij het verkiezingsprogramma aan het schrijven was, om eens helemaal hip en hapening te doen. De CU noemde het chillplekken i.p.v. het negatieve hangplekken.

Inmiddels is het woord chillplekken gemeengoed; zo hard kan het gaan. Daar is de CU blij mee, want het is een positievere benaming dan de hangplekken waar altijd over gesproken werd. De CU vindt chillplekken dus belangrijk en kan zich wat voorstellen bij de motie. Ook kan de CU zich de opmerking van de heer Kuipers indenken, namelijk dat chillplekken alleen succesvol zijn als er een dialoog heeft plaats gevonden tussen jongeren en de omgeving. Anders wordt er een chillplek gerealiseerd, waarbij er discussie kan ontstaan tussen jongeren en omwonenden. Dan schiet de gemeente haar doel voorbij. Het zou mooi zijn als het voor de zomer gerealiseerd is, want als het in november gerealiseerd wordt, wie wil er dan buiten hangen. Sorry, slip of the tong. Chillen. Wat als het tempo geïntensiveerd wordt? Komt er dan een situatie waarbij het doel voorbij geschoten is? Moet dan niet op zoek gegaan worden naar een nieuwe plek, waar opnieuw met omwonenden gepraat moet worden?

Mevrouw Verhoef vindt het een goed initiatief van WIJ, om er vaart achter te laten zetten. Als men doorgaat in het tempo van sommige fracties en de wethouders, dan zijn de jongeren begin 20, voordat die chillplekken in gebruik zijn genomen. Ze kan het bijzonder waarderen dat er gas op wordt gezet.

Mevrouw Citterbartova sluit zich hierbij aan. Zij kan zich de verontwaardiging van WIJ ook goed voorstellen. GL onderschrijft het belang en noodzaak van realisatie van chillplekken, zo snel mogelijk.

De heer Jonker vindt het fijn, dat men het eens is over de inhoud, de chillplekken zelf. Het gaat dus alleen over het tempo van realisatie. Daar kan men veel van vinden, ook terug kijkend. Nu moet gekeken worden, wat reëel mogelijk is. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder. Daarbij hoort ook de inpassing en afstemming met de buurt op een goede manier vorm wordt gegeven. Hoe kijkt de wethouder hier tegen aan?

Wethouder Heuvelink kent de vurige wensen van de heer Hoek, want in de commissie is dit ook besproken. Toen heeft de wethouder gezegd, dat hij er reëel naar zou kijken. Dat heeft hij gedaan. Een organisatie kan geen ijzer met handen breken. Afgelopen commissie is het beleid vast gesteld en dan moet de uitvoering nog beginnen. De wethouder heeft de conclusie in een brief richting de raad verstuurd. Het bevat 2 elementen. Hangplekken, waarvan de gemeente weet, dat ze in een open ruimte zijn met weinig omwonenden, zoals in het Annie M.G. Schmidtpark, daar zit de gemeente minder vast aan een zorgvuldig proces met de omgeving. Hier kan men sneller aan de slag. Het gaat dan vooral om het gesprek met jongeren over de inrichting. De heer Hoek denkt het rendement om overlast te kanaliseren het grootst is als dat in de wijken gebeurt. In het Annie M.G. Schmidtpark is het wel te realiseren, maar met de traagheid van de wethouder organiseert de gemeente weer een zomer met overlast. Wethouder Heuvelink neemt afstand van het begrip traagheid. Dit is geen debat over de effectiviteit van chillplekken of over de vraag of chillplekken in een bebouwde omgeving iets met overlast doen. Daar gaat het nu niet om, dat is al besproken. Het gaat nu over het tempo van de uitvoering en wat de organisatie aan kan en wat verstandig is. Het is onverstandig om veel gas te zetten op chillplekken in een bebouwde omgeving. Er moet een zorgvuldig gesprek plaats vinden met de omgeving. Hier kan veel uit komen, bijvoorbeeld dat geschoven moet worden met de chillplekken. Uiteindelijk doet dat afbreuk aan het doel, namelijk chillplekken voor jongeren, waar ze rustig kunnen chillen en niet agressief bejegend worden door de omgeving. Als het proces niet zorgvuldig gedaan wordt, wordt het tegenovergestelde bereikt. Dit raadt de wethouder echt af. De heer Kuipers heeft aarzeling bij de motie, maar dat geen excuus zijn voor de wethouder. Misschien is een aantal chillplekken vlot te realiseren. Gaat de wethouder eerst een inventarisatie van de gehele gemeente maken? En eerst alle jongeren en omwonenden spreken? Of is er ook met enig opportunisme wel iets te realiseren voor de zomer? Wethouder Heuvelink zegt, dat waar het mogelijk is er zo snel mogelijk chillplekken gerealiseerd worden. Dat staat ook in de brief. De heer Kuipers begrijpt, dat het om het Annie M.G. Schmidtpark gaat. Daar is iedereen het over eens. Zijn er nog meer. Wethouder Heuvelink kent niet alle chillplekken uit zijn hoofd. Waar het kan, wordt het sneller aangepakt. Er wordt echt het onmogelijke gevraagd, niet alleen van de gemeente, maar ook van omwonenden. De wethouder heeft de organisatie gevraagd of het mogelijk zou zijn als het zou moeten. Hij heeft een indicatie gekregen. De tijdsindicatie is rond de 100 uur. Daar zijn verschillende organisatieonderdelen bij betrokken. De gemeente zal extern moeten inhuren als het voor de zomer moet gebeuren. Als 25% door de organisatie gedaan kan worden, moet er rond de € 60.000 ingehuurd worden.

Tweede termijn

De heer Hoek vindt deze laatste opmerking flauw. Toch had hij heel andere aspiraties toen het collegeprogramma gepresenteerd werd met de titel 'Delen, durven, doen'. Toen dacht hij: nu gaat er wat gebeuren, nu moet iedereen op het puntje van zijn stoel gaan zitten. Maar als er een inventarisatie gemaakt wordt over de chillplekken, het speelt al vanaf juni 2017, dan gaat het over bankjes terug plaatsen, realiseren van quick wins. Waar is de durf gebleven? Het college doet afbreuk aan de jongeren. Ze kijken erg uit naar goed geoutilleerde plekken, waar ze niet weg gestuurd worden, waar ze welkom zijn, waar ze een gemeente tegenkomen, die achter hun staat. Dat is wat hij mist. Het is echt een

gemiste kans, om te verschuilen achter allerlei zaken, nog een keer een onderzoek. Bij het onderzoek van Stichting Alexander werd opnieuw duidelijk, dat met name de chillplekken en inspraak de twee belangrijkste items waren voor de jongeren. De wethouder kiest nu primair voor de buurtbewoners, ook belangrijk, maar hij laat daarbij een steek vallen m.b.t. de jongeren. De heer Jonker merkt op, dat de chillplekken er gewoon komen. Het gaat nu om het tempo. De heer Hoek stelt retorisch de vraag hoe belangrijk tempo is. Dat is heel belangrijk. De heer Jonker heeft van de wethouder gehoord, dat één onderdeel wel versneld gerealiseerd kan worden. De andere moeten zorgvuldig ingepast worden. De wethouder gaat in gesprek met de buurt. Dat is zorgvuldig en redelijk. De chillplekken komen er. Het college doet dingen. De heer Hoek wil het college verzoeken, mochten ze hier in een volgende periode nog zitten, om de items durven en doen iets nader te definiëren.

De heer Kuipers heeft nooit op het puntje van zijn stoel gezeten bij het collegeprogramma. Hij snapt echter de ergernis wel. Met z'n allen is afgesproken, dat dit één van de onderwerpen was, die naar voren gehaald zou worden. Nu blijft het naar voren halen toch resulteren in een zomer en een winter eroverheen laten gaan. Hij wil straks 2 minuten schorsing om te overleggen.

Mevrouw Bouman denkt, dat er onderscheid gemaakt moet worden met chillplekken, waar een bankje en een prullenbank voldoende is, of in combinatie met wifi. Dan is er meer tijd nodig. Van dat item had zij begrepen, dat er al ontmoetingsplekken bekend waren. Daarvan is een inventarisatie geweest. De heer Hoek roept een motie van de heer Neeleman in herinnering, waarin wifi op alle chillplekken gewenst was. Hoe lang is dat geleden? Vandaar dat mevrouw Bouman onderscheid wil maken tussen wat snel gedaan kan worden en waar meer tijd voor nodig is. In de notitie staat hiervan een inventarisatie, vanaf blz.18. Wel moet er rekening worden gehouden met omwonenden, maar ook met politie, jeugdwerk, BOA's. Dat moet zorgvuldig gebeuren. Dan is het de vraag wat snel en wat langzamer moet.

De heer Meester bevestigt wat de heer Jonker zegt, namelijk dat die chillplekken er gaan komen, maar het gaat om het tempo. Van de wethouder heeft hij begrepen, dat hij dat onder normale omstandigheden niet aankan. Het zou dan niet verstandig zijn om bijzondere omstandigheden te creëren om hem onder druk te zetten. Hij kan het zich voorstellen, dat de oppositie vindt dat het college het niet helemaal goed doet. Daar denkt L3B anders over. L3B wil zich niet met de uitvoering bemoeien en zal dus tegen de motie stemmen.

De heer Dieleman kan de lijn van het college, geschetst door de wethouder, goed volgen. Hoe jammer het ook is, dat het niet lukt voor de zomer, zal de CU de motie niet steunen. De heer Hoek vraagt of hij het dan erg vindt, dat hij de jongeren naar de CU stuurt, als hij vragen krijgt. De heer Dieleman zegt dat de CU open staat voor een dialoog met een ieder van de inwoners. Jong of oud, iedereen is welkom om aan te kloppen. De heer Hoek zou het prettig vinden als ze dan ook een luisterend oor hebben.

De heer Jonker vindt dat er niet een beeld geschetst moet worden wat niet klopt. Er wordt wel degelijk wat voorbereid voor de zomer. Andere dingen gaan in een lager tempo. Doe niet alsof er niets bereikt wordt. Dat is niet reëel. D66 zal de motie niet steunen. De heer Hoek wil interrumpen. De voorzitter denkt niet dat hij een vraag wil stellen. Dit pleit voor zijn betrokkenheid bij het onderwerp.

De voorzitter schorst de vergadering voor 2 minuten.

De voorzitter brengt motie **M2018-002** inzake chillplekken in stemming. De heer Kuipers wenst een stemverklaring af te leggen. De fractie van de VVD heeft alle begrip voor de ergernis van de heer Hoek en vindt het ontzettend belangrijk, dat die chillplekken er komen, maar jongeren zijn niet de enige partij die erbij betrokken zijn. Wat voor de ene groep leuk is, is wellicht voor omwonenden helemaal niet leuk. Dit betekent dat de VVD tegen de motie zal stemmen.

De voorzitter vraagt de raad te stemmen m.b.t. motie **M2018-002**. Hij constateert, dat bij handopsteking de fracties van WIJ Lansingerland, PvdA en GL vóór de motie stemmen. De overige fracties zijn tegen de motie, waarmee de motie verworpen is.

8.d Motie vreemd aan de orde M2018-003 (D66): fietsveiligheid van/naar scholen Berkel centrum
Mevrouw Den Heijer zegt dat D66 samen met L3B, VVD, CDA en WIJ een motie indient m.b.t. fietsveiligheid bij het centrumplan Berkel. Inspreker de heer Bakkenes heeft aan het begin van de avond al een perfecte inleiding gegeven m.b.t. waar de zorgen liggen. Deze motie gaat niet over de uitbreiding van het centrum an sich, maar vraagt aandacht voor de verkeersveiligheid, met name de fietsveiligheid, van en naar de scholen en de sportvelden. De afgelopen tijd, met name na de presentatieavond van 10 januari, is er wat onrust ontstaan bij de scholen en de ouders over hoe de fietsroutes komen te liggen in dit plan. Het gaat over het omrijden van de kinderen, die vanuit het tunneltje komen. Het gaat ook over de veiligheid tijdens de uitvoering van de plannen. D66 voelde die zorgen ook, toen ze de plannen zagen. Hier zijn ook al raadsragen over gesteld. De antwoorden namen de zorgen niet weg. Afgelopen tijd is er

meer intensief contact geweest tussen de MR's van de scholen en de gemeente, maar toch is het belangrijk, dat er aandacht voor gevraagd wordt. De gemeente vindt fietsveiligheid van groot belang, ook in het kader van gezondheid en duurzaamheid. D66 wil het college met deze motie opdragen om naast de voorgestelde omrijdvariant tenminste nog 2 andere varianten te maken waarbij meer directe routes komen richting de scholen. Bij deze verschillende scenario's ook de voor- en nadelen benoemen, daarbij rekening houdend met aanrijdroutes van vrachtverkeer en goed in overleg te treden met de scholen. D66 wil ook, dat dit mee genomen wordt in de commissie op 6 februari. Tot slot vraagt D66 afspraken te maken met scholen en ouders, zodat zij mee kunnen denken en betrokken worden bij de uitvoering van de plannen. Het lijkt voorbarig, maar het is belangrijk om van te voren al afspraken te maken, ook met de bouwer, over wie waar verantwoordelijk voor is. De raad zal zich nu misschien afvragen, waarom D66 niet wacht tot de commissie, waar dit onderwerp behandeld wordt. De zorgen spelen nu, op dit moment. De raadsagenda moet niet teveel leidend zijn voor de zorgen die nu spelen. Hiermee geeft de raad ook een signaal af, dat fietsroutes belangrijk zijn. Er blijft nog genoeg om over door te praten op 6 februari.

De heer Pat El zegt dat ook de VVD zich ernstige zorgen maakt over de verkeerssituatie in Berkel centrum t.a.v. de ontwikkelingsplannen daar, met name daar waar het gaat om de veiligheid van schoolgaande kinderen. Ook de VVD is benaderd met zorgen vanuit de scholen. De heer Bakkenes heeft gesproken namens Het Baken; de VVD deelt deze zorgen. Het gaat over veiligheid van fietsers, zowel bij oplevering als bij de bouwfase. Iedereen kent de onveilige situaties tijdens de bouw in de buurt van IKC De Gouden Griffel, waar het bouwverkeer dwars door het schoolgaande verkeer reed, met alle gevaarlijke gevolgen van dien. Dit moet men dit keer voor zijn. Het is goed, dat deze motie het heeft over de veiligheid na oplevering, maar ook tijdens de bouw. Er moeten goede afspraken worden gemaakt met de bouwer.

De heer Hoek is mede ondertekenaar. Hij sluit zich helemaal aan bij de woorden van D66. Wel is hij nieuwsgierig naar het tijdsplan, gezien de vorige discussie. De alternatieve fietsroutes moeten klaar zijn als de bouw begint.

De heer Van der Burg heeft niet veel toe te voegen aan wat al gezegd is. Ook het CDA ziet uit naar de discussie volgende week. Voor het CDA is de fietsveiligheid van eminent belang, vandaar dat het CDA de motie mede indient.

Mevrouw Verhoef vond de inspraak van de heer Bakkenes heel duidelijk. Het is logisch, dat hij en andere ouders zich ernstig zorgen maken. De PvdA maakt zich ook zorgen. Volgende week ligt het bespreekpunt voor, op 6 februari. Het lijkt haar het beste als op dat moment het gesprek gevoerd gaat worden. Die varianten kunnen dan verder toegelicht worden. Het lijkt de PvdA niet nodig om nu die motie aan te nemen. Eerst de bespreking, dan ziet zij die motie op termijn graag tegemoet.

Wat de heer Dieleman betreft, had dit prima in de commissie besproken kunnen worden. Een aantal fracties vond dat het vandaag behandeld moest worden. Prima. Wat betreft de procedure zou de CU het af kunnen wijzen, maar de CU is het vooral eens met de inhoud van de motie. De CU zal hem steunen.

Mevrouw Citterbartova kan zich helemaal vinden in de strekking van de motie, in de zin van zorgen voor meer fietsveiligheid voor kinderen van en naar school. Wel zet zij vragen bij de timing. Ondanks de uitleg van mevrouw Den Heijer vindt zij het niet plausibel om daar vandaag een besluit over te nemen. Het zal niet de bedoeling zijn om 2 varianten binnen 5 dagen te verzinnen. Dat lijkt niet zorgvuldig. Toch kan GL niet tegen de motie stemmen. GL zal het dus ondersteunen.

De heer Blonk vindt het terecht opgemerkt, dat er volgende week over dit onderwerp gesproken gaat worden. L3B zal een aantal verbeterpunten neerleggen. Eén daarvan betreft de fietsveiligheid en de geplande fietsroutes. Het mag niet zo zijn, dat op voorhand onnodige verkeersrisico's geaccepteerd worden. Voor die 1300 kinderen wil L3B met D66 een schot voor de boeg geven; het moet wat dat betreft anders.

Wat wethouder Abee betreft, kan er geen misverstand over bestaan, dat fietsveiligheid belangrijk is, zeker die van schoolgaande kinderen. Wie van het college of de raad zou hier tegen kunnen zijn? Het is van uitermate groot belang. Ooit is een besluit genomen bij de school in Westpolder, waarbij men op voorhand bekend was met de risico's. De combinatie van bouwen en wonen is ongewenst. De wethouder wijst er nu echter op, dat het om een ontwerpfase gaat. De raad wil graag vroegtijdig overal bij betrokken worden. Het college informeert dus over een tussenstand van zaken. Daarbij is op voorhand ook een variant op tafel gekomen, die de fietsveiligheid van kinderen in hoge mate beschermt. De wethouder is daar erg blij mee. Het is duidelijk, dat het om een ontwerpproces gaat. Allerlei zaken worden uitgezocht, ook de variant door het winkelcentrum heen. Onder welke condities zou dat veilig kunnen? Alle plussen en minnen en alle varianten worden op een rijtje gezet. De verwachting is dat dat a.s. dinsdag mogelijk al op tafel kan komen. De wethouder hoort de heer Hoek wat vragen stellen m.b.t. de planning. Hier zal zeker aandacht aan besteed worden, het college komt zeker met varianten, zo snel

mogelijk als kan. Het hangt ook van het definitief ontwerp van het winkelcentrum af, hoe allerlei routes moeten lopen. De zorg voor fietsers en schoolgaande kinderen deelt het college. Het college ziet de motie als een extra steun in de rug om het volledig en veilig te gaan regelen.

De heer Bakkenes (inspreker) bedankt de raad voor het serieus nemen van de veiligheid van de kinderen. Hij hoort over fietsroutes en fietsverkeer. Hij hoopt, dat bij alle processen ook lopende kinderen, kinderen die uit een auto stappen en geparkeerde auto's worden mee genomen. Het is complexer dan alleen fietsroutes. Het gaat erom, dat iedereen veilig en vlot naar school kan gaan.

Tweede termijn

De heer Pat El is enerzijds blij met de antwoorden van wethouder Abee, dat hij de motie warm omarmt. Toch is hij getriiggerd door de opmerking, dat de raad er vroeg bij betrokken wilde worden. Het gaat niet alleen om de raad als volksvertegenwoordigers, maar er leeft blijkbaar onrust bij scholen over de plannen. Kan de wethouder kort iets zeggen over de contacten die er zijn geweest en gaan komen. Het is niet alleen een discussie met de raad, maar het gaat er ook om dat de zorgen van scholen en ouders goed mee genomen worden in alle ontwerpplannen. Dat hoort hij niet terug komen in de beantwoording van de wethouder. Graag duidelijkheid.

Mevrouw Den Heijer bedankt de wethouder voor zijn positieve reactie. Hij zegt, dat het om de ontwerpfasen gaat, maar er zijn plannen gepresenteerd op een manier dat dit het zo was. Niet voor iedereen was duidelijk, dat er nog variatie mogelijk is. Des te belangrijker om er goed over in discussie te gaan. Van de scholen begreep zij, dat er meer overleg is. Het is belangrijk om dit door te zetten, maar D66 heeft er vertrouwen in, dat het de goede kant op gaat. Richting de heer Bakkenes: de motie is speciaal voor de fietsveiligheid, omdat dit een belangrijk punt is in de omrijdvariant, die er werd gepresenteerd. In de motie staat fiets tussen haakjes, het gaat eigenlijk over verkeersveiligheid in brede zin. Dat zal de wethouder goed begrijpen. Het gaat om algemene veiligheid rondom scholen.

Mevrouw Verhoef kan de motie in principe steunen met de uitleg van de wethouder. Het is een omgekeerd BOB-model wat de PvdA betreft, want van oordeelsvorming gaat men weer terug naar beeldvorming.

Wethouder Abee legt uit, dat bij een eindplaatje ja of nee gezegd kan worden. Als de raad in een proces mee genomen wordt en er aannames gedaan worden rondom routes van vrachtverkeer moeten allerlei aspecten mee genomen worden. Nu worden er aannames en oplossingen gedaan m.b.t. hoe het zou kunnen, maar dat wil niet zeggen, dat het om definitieve oplossingen gaat. Er is een tussenfase voor gelegd. Er moet ook aandacht zijn voor parkeerplaatsen, bevoorrading, vrachtverkeer. Het college zal hier zeker op terug komen. De scholen zijn en worden betrokken; afgelopen vrijdag is er nog een overleg geweest. Van de scholen heeft de wethouder begrepen, dat het goed verloopt. De scholen zullen zeker betrokken worden bij de oplossingen.

De heer Pat El heeft geen antwoord op zijn vraag gekregen. Wethouder Abee antwoordt dat scholen zijn betrokken, worden betrokken en zullen in de toekomst betrokken blijven. Er is zeer frequent overleg met de scholen. De wethouder zal navragen hoe dit naar de ouders wordt teruggekoppeld. De heer Pat El is blij met deze laatste toezegging. Dat maakt het concreter.

De voorzitter brengt de motie **M2018-003** inzake fietsveiligheid scholen in stemming. Bij handopsteking wordt duidelijk, dat de motie met algemene stemmen wordt aangenomen.

Hamerstukken:

9.a Bekrachten geheimhouding

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.b Cultuurfabriek het Spectrum

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.c Beslissing op bezwaar terugvordering fractiegelden 2016

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.d Visie op duurzame gebiedsontwikkeling

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.e Afrondende evaluatie Lansingerlands vergadermodel

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.f Economische Agenda Lansingerland 2018-2025

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.g Aanpassen Vastgoedbeleid (gemeentehuis)

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

9.h Uitwerking motie Toezicht en Handhaving (M2016-12)

De voorzitter constateert, dat de raad akkoord gaat met het voorstel.

Eindpunten:

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.10 uur onder dankzegging voor ieders inbreng.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

drs. Marijke Walhout